

НИКОЛА ПЕТИН (1920, Краснодар–2004, Нови Сад)

Никола Петин, композитор, музички уредник и педагог, рођен је у Краснодару, малом месту у данашњој Руској федерацији, а тада у саставу некадашњег Совјетског савеза, 1920. године. Његов отац Николај Ксенофонович је био официр и учитељ и послат је 1922. године у Југославију, где одлази са породицом и настањује се у Белој Цркви, која је била главни културни центар руске емиграције након Октобарске револуције 1918. године. Петин је завршио гимназију у овом малом војвођанском месту 1937. године, а након тога је уписао историју уметности на Филозофском факултету у Београду. Схвативши да је музика, у ствари, оно чиме би желео да се бави, он је 1940. године уписао Музичку академију у Београду на одсецима за композицију и дириговање, у класама наших угледних композитора Јосипа Славенског и композитора и првог српског музиколога др Милоја Милојевића. Током Другог светског рата Петин је прекинуо студије да би у Зрењанину, ондашњем Петрограду, активно помагао ослободилачки покрет. Дипломирао је 1948. године и отишао је у Сарајево, где је добио и прво запослење као професор Музичке школе, а био је и музички уредник на сарајевском радију.

Прешао је 1949. године да живи и ради у Нови Сад, где се запослио као професор у Музичкој школи „Исидор Бајић”, а радио је и као корепетитор у Српском народном позоришту.

Никола Петин се усавршавао као композитор код чувене професорке Нађе Буланже, врхунског музичког педагога и композитора у Паризу током 1959/60. године, код које су се усавршавали Игор Стравински, Оливије Месиен, Пиер Булез, Леонард Бернштаин и многи други. На сарајевској академији је добио доцентуру, али се није определио да тамо остане, већ је 1962. године почео да сарађује на Новосадском одељењу Музичке академије у Београду, а 1970. је ангажован као професор на Вишој педагошкој школи у Зрењанину. На новооснованој Академији уметности у Новом Саду је, захваљујући свом ранијем ангажману у музичкој педагогији у Сарајеву и Зрењанину, изабран за ванредног професора Опште музичке педагогије. Редован професор постао је 1980. године у групи за композицију, а пензионисан је децембра 1989.

У свом готово шездесетогодишњем деловању као композитор, Никола Петин је био посвећен симфонијским формама, камерним и хорским делима, циклусима соло-песама и низу минијатура, док се у више наврата окретао и сценској музици. Компоновао је, између осталих композиција, и три гудачка квартета. Професор Душан Плавша Петинов композициони стил карактерише следећим речима: „Веран основним начелима свог личног стила и израза, претежно мелодичар и лиричар, са склоношћу ка полифоним токовима, Никола Петин гради свој музички језик на основу слободно третиране тоналности и политоналности, са живим и занимљивим модулационим токовима, тематичности и заобљености форме, изграђене зрелом и инвентивном стваралачком техником, која се ослања на традицију схваћену креативно, а не нормативно”. Полазећи од позноромантичарског стила, у тежњи за субјективним изразом, Петин је еволуирао ка савременијим хармонским

концепцијама, које се, често условљене полифоном фактуром, крећу ка области проширеног тоналитета и местимично прелазе у политоналност и атоналност. У Новом Саду и публика и критика је добро прихватила Петинове композиције. Многа су му дела са великим успехом представљена у иностранству, а највише у земљама бившег СССР-а. Тако је премијера Барокне симфоније била на „Прашком пролећу” 1965. године, а „Хоралне симфоније” 1988. године на Међународном фестивалу у Лењинграду. Остала дела су му: Балада за фагот и клавир (1950); концерт за клавир и оркестар (1952); три симфонијска портрета – Хамлет, Офелија и Полоније (1956); *Symphonia brevis* (1958); Симфонијска поема са хором „Трнава 1941” (1961); Барокна симфонија (1965); кантата „Цврчак”, за хор, баритон, харфу и флауту (1966); концерт за гудачки оркестар (1972); „Човек и бријег”, шест песама на текстове југословенских песника: Дучића, Давича, Ракића, Шантића и А. Б. Шимића (1976); „Сунце у кругу”, четири песме за сопран и камерни оркестар на текст Добрише Цесарића (1978); „Равница”, за мешовити хор (1982); хорална симфонија „Кад би сви људи света” (1987); пета симфонија „Foenix” (1990); „Похвала Светом Симеону” (1996); мадригалска кантата „Та птица која лети”; „Соната за клавир”, као и „Варијације за клавир на тему Милоја Милојевића”.

Живо је учествовао у културно-просветном раду, као предавач на Народном и Радничком универзитету. Био је активан сарадник Матице српске и Просветно-педагошког завода. Биран је за члана Савета Новосадске опере и Филхармоније. У периоду 1948–1968. писао је рецензије и музичке критике за „Слободну Војводину”, „Дневник”, „Позориште” и друге листове и часописе. Редовно је писао приказе и извештаје са оперских и балетских представа Српског народног позоришта. Објавио је значајан рад „Допринос Војводине српској музичкој култури” у пет свезака (1968/69). Током 1974. године, у којој је основана Академија уметности у Новом Саду, објављен је његов приручник за студенте и наставнике музичког васпитања „Основи хорског аранжирања”.

Носилац је награде Југословенске радио-телевизије (1972); награде за хорску музику „Јосиф Маринковић” (1972); награде „Петар Коњовић” (1975); Октобарске награде Града Новог Сада (1977); почасне дипломе М. В. В. С. Cambridge (1977); повеље Удружења музичких педагога Србије (1979); Златне значке Културно-просветне заједнице Србије (1982); медаље „Алберт Ајнштајн” (1990); међународне Академске фондације у САД, која му је доделила и почасни докторат (1991).

Био је дугогодишњи члан Удружења композитора Војводине које је објавило ноте неколико његових најзначајнијих дела.

Преминуо је 2004. године у Новом Саду.

Музички примери:

Никола Петин, [„Човјек и бријег оп. 64”](#), циклус песама за баритон и камерни оркестар (1977); Новосадски камерни оркестар (Душан Поповић, баритон; диригент, Живојин Здравковић);

Никола Петин, „[Симфонија бревис](#)” (1957), Љубљанска филхармонија
(диригент, Само Хубад).